

Marcin Białas

"Zatopieni. Historia japońskiej floty podwodnej 1941–1945", Mochitsura Hashimoto, Gdańsk 2013 : [recenzja]

Przegląd Historyczno-Wojskowy 15 (66)/1 (247), 194

2014

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Mochitsura Hashimoto, *Zatopieni. Historia japońskiej floty podwodnej 1941–1945*, wstęp E. L. Beach; tł. M. Perzyński, M. Jurczyński. Oficyna Wydawnicza Finna, Gdańsk 2013, 217 s.

Wspomnienia Mochitsura Hashimoto, jednego z dowódców japońskich okrętów podwodnych podczas wojny na Pacyfiku są prawdziwym ewenementem na polskim rynku wydawniczym. Prezentowana książka jest w tej chwili jedyną publikacją w Polsce dotyczącą japońskiej broni podwodnej, napisaną z punktu widzenia przegranych. Wiele jest wspomnień niemieckich czy amerykańskich podwodniaków, niewiele zaś jest książek poświęconych marynarzom floty podwodnej spod znaku wschodzącego słońca¹.

Mochitsura Hashimoto (1909–2001) ukończył Akademię Marynarki Wojennej i Szkołę Broni Podwodnej. Po ochotniczym zaciągu na okręty podwodne uczestniczył w ataku na Pearl Harbor, służąc na okręcie „I-24”. Od 1944 r. był dowódcą „I-58”, na którego pokładzie osiągnął największy sukces – 30 lipca 1945 r. zatopił amerykański krążownik „Indianapolis”, wracający z tajnej misji dostarczenia elementów bomby atomowej na wyspę Tinian. Jednakże takich sukcesów japońskich okrętów podwodnych było niewiele, w porównaniu z niszczycielską skutecznością ich przeciwników z US Navy. Hashimoto wyjaśnia czytelnikowi przyczynę niepowodzeń japońskiej floty podwodnej, której nie udało się nawiązać do sukcesów ich niemieckich sojuszników z U-Bootwaffe, skutecznie paraliżujących atlantyckie linie zaopatrzeniowe alian-tów. Błędna taktyka sprawiła, że cesarska marynarka nie wykorzystała możliwości bojowych okrętów podwodnych, które pod względem technicznym nie ustępowały flocie przeciwnika.

Wspomnienia zostały podzielone na 21 niewielkich rozdziałów, które w formie dziennika ukazują całą drogę wojenną autora. Nie jest to jednak tylko zestaw suchych faktów, gdyż Hashimoto posługuje się językiem żywym i fascynującym, jego relacja stanowi świetne tło opisywanych dziejów japońskiej floty podwodnej podczas ostatniej wojny. Pracę zamykają wnioski z działań japońskiej floty podwodnej oraz analiza przyczyn jej niepowodzeń, autorstwa adm. Shigeru Fukutome, byłego szefa sztabu Połączonej Floty. Trzy załączniki zawierają dane techniczne japońskich okrętów podwodnych, straty zadane alianckiej flocie handlowej, jak również straty własnych okrętów, z podaniem nazwy, daty, miejsca i przyczyn zatonięcia.

Karl-Heinz Frieser, *Legenda Blitzkriegu. Kampania zachodnia 1940*, tł. z niem. J. Pasięka, Wydawnictwo Dolnośląskie, Wrocław 2013, 524 s.

Błyskawiczne zwycięstwo Hitlera nad mocarstwami zachodnimi nie zostało zaplanowane jako *Blitzkrieg*. Dowódcy niemieccy liczyli się z powtórzeniem długotrwałych działań podobnych do tych z I wojny światowej. Dopiero zaskakująca akcja Korpusu Pancernego

¹ Do nielicznych przykładów można zaliczyć wspomnienia Yutaka Yokoty, japońskiego pilota żywych torped *kaiten*, opisanych w książce *Podwodni kamikadze*, wydanej przez Oficynę Wydawniczą Finna w 2012 r.